

громадської думки про конфлікти та війни, зокрема і в контексті російсько-української війни, що тримає з 2014 року і донині.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зростання впливу соціальних мереж на формування думки суспільств. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/viewFile/10560/10625>
2. Про ризики маніпуляцій та дезінформації і про технологій штучного інтелекту, які використовуються для цього URL: <https://suspilne.media/704970-cifrovi-manipulacii-v-media-de-meza-dozvolenogo-i-aki-perevagi-stucnih-zobrazen/>
3. Про технології та платформи, що займаються фактчекінг діяльністю URL: <https://mediamaker.me/navchyty-myslyty-krytychno-yak-praczuuyut-ukrayinski-faktchekery-v-umovah-vijny-1811/>
4. Про вплив громадських активістів та блогерів на стан справ України під час військових дій URL: <https://rubryka.com/blog/war-and-civil-society-ukraine/>
5. Про етичність та межі цензурування інформації в мережі URL: <https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/27887/2021-07-30-durov-tsenzura-u-sotsmerezkhakh-chasto-uskladnyuie-borotbu-z-teoriyamy-zmov-ta-dezinformatsiieyu/>

Володимир ЗАЯЦЬ

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
volodymyr.zaiats.96@gmail.com*

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НА СЛУЖБІ ІНТЕГРАЦІЇ БІЖЕНЦІВ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЕТИЧНІ ВИКЛИКИ

Війна в Україні змусила мільйони людей покинути свої домівки та стати біженцями. Це гуманітарна катастрофа, яка потребує негайних та скоординованих дій. Цифрові технології можуть відігравати важливу роль у наданні допомоги та підтримки українським біженцям, рятуючи життя, з'єднуючи сім'ї та допомагаючи їм будувати нове майбутнє У сучасному світі, де цифрові технології пронизують всі сфери життя, їх потенціал для покращення інтеграції біженців стає все більш очевидним. Від штучного інтелекту до соціальних мереж, широкий спектр інструментів може допомогти біженцям подолати мовні бар'єри, знайти роботу та житло, отримати доступ до освіти та медичних послуг, а також збудувати нові соціальні зв'язки.

Штучний інтелект (ШІ) може використовуватися для автоматичного перекладу мов, що полегшує спілкування біженців з місцевим населенням.

ШІ-алгоритми також можуть допомагати біженцям знаходити роботу, яка відповідає їхнім навичкам та досвіду, а також житло, яке відповідає їхнім потребам. Крім того, ШІ може використовуватися для надання юридичної та психосоціальної підтримки біженцям, які пережили травми. ШІ має значний потенціал для покращення життя біженців та допомоги їм інтегруватися в нове суспільство. Однак важливо використовувати цю технологію відповідально та етично, з повагою до прав та гідності людей. [1]

Приклади використання ШІ:

1. UNHCR Aid Assistant: Цей чат-бот на основі ШІ допомагає біженцям знаходити інформацію про послуги та ресурси. [2]

2. Skilled Refugees Initiative: Ця програма використовує ШІ для поєднання біженців з роботодавцями, які потребують їхніх навичок. [3]

ШІ має значний потенціал для покращення життя біженців та допомоги їм інтегруватися в нове суспільство. Однак важливо використовувати цю технологію відповідально та етично, з повагою до прав та гідності людей.

Соціальні мережі відіграють важливу роль у створенні мереж підтримки для біженців, а також у наданні їм доступу до інформації та ресурсів. Завдяки соціальним мережам біженці можуть зв'язатися з друзями та родиною, які розділені війною або переслідуваннями, а також отримати допомогу від інших біженців та місцевих жителів.

Цифрові платформи для освіти та працевлаштування можуть допомогти біженцям набути навичок, необхідних для успішного інтегрування в нову країну. Ці платформи пропонують онлайн-курси, програми професійної підготовки та інші ресурси, які можуть допомогти біженцям знайти роботу та стати самодостатніми. Доступ до цифрових платформ може значно покращити шанси біженців на працевлаштування та самодостатність. Крім того, ці платформи можуть допомогти біженцям вивчити нову мову, познайомитися з місцевою культурою та знайти нових друзів. Важливо зазначити, що не всі біженці мають доступ до цифрових платформ або володіють навичками для їх використання. Тому важливо, щоб уряди, міжнародні організації та некомерційні сектори співпрацювали, щоб зробити ці платформи більш доступними та допомогти біженцям набути навичок, необхідних для їх використання. [4]

Цифрові платформи для освіти українських біженців:

1. Prometheus: Українська онлайн-платформа дистанційного навчання, яка пропонує безкоштовні курси з різних предметів, у тому числі математики, фізики, комп'ютерних наук, бізнесу та гуманітарних наук.

Курси ведуть провідні українські викладачі з університетів та інших навчальних закладів. Платформа доступна українською та англійською мовами.

2. EdEra: Ще одна українська онлайн-платформа дистанційного навчання, яка пропонує безкоштовні курси з різних предметів, у тому числі математики, фізики, хімії, біології, історії та української мови. Курси ведуть досвідчені викладачі та методисти. Платформа доступна українською мовою.

3. Coursera: Платформа онлайн-навчання, яка пропонує платні та безкоштовні курси від провідних університетів та компаній світу. На платформі доступні курси з різних предметів, у тому числі комп'ютерних наук, бізнесу, маркетингу, психології та іноземних мов. Деякі курси на Coursera доступні українською мовою.

4. UdeMy: Платформа онлайн-навчання, яка пропонує платні та безкоштовні курси з різних предметів, у тому числі програмування, дизайну, фотографії, маркетингу та особистого розвитку.

Це лише деякі з багатьох цифрових платформ, які можуть бути корисними для українських біженців, які шукають можливості продовжити свою освіту. Важливо зазначити, що окрім вищезгаданих платформ, існує багато інших ресурсів, які можуть бути корисними для українських біженців.

Ці гуманітарні дії також несуть потенційні ризики, а також юридичні та етичні питання, зокрема щодо захисту даних, конфіденційності, прав людини, підзвітності та забезпечення участі людей у прийнятті рішень зі значними наслідками для життя та засобів існування людей. Будь-які програми для гуманітарної діяльності мають бути розроблені та використані відповідно до принципу «не нашкодь» у цифровому середовищі та поважати право на конфіденційність, у тому числі щодо захисту персональних даних. [3]

Міжнародне співробітництво та обмін передовим досвідом у цій сфері є ключовими для забезпечення того, щоб біженці у всьому світі мали доступ до найефективніших та етичних цифрових рішень.

Цифрові технології мають великий потенціал для покращення інтеграції біженців, але їх використання повинно ґрунтуватися на етичних принципах та поважати права та гідність біженців. Необхідні подальші дослідження та співпраця для розробки ефективних та етичних цифрових рішень, які відповідають потребам біженців у сучасному світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ukraine: Digital resilience in a time of war. URL: <http://www.brookings.edu/articles/ukraine-digital-resilience-in-a-time-of-war/>
2. UNHCR. AI and Refugee Integration: Opportunities and Risks (2022). URL: <https://aiforgood.itu.int/about-ai-for-good/un-ai-actions/unhcr/>
3. ICRC. Artificial Intelligence and Humanitarian Action: A Review (2023) URL: <http://international-review.icrc.org/articles/ai-and-machine-learning-in-armed-conflict-a-human-centred-approach-913>
4. How learning and employment records shape access to quality education and jobs URL: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2022/12/WEB_Report_Going-digital_FINAL122022.pdf

Ганна СКАСКІВ

*Асистент кафедри інформатики та методики її навчання,
здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
skaskiv@fizmat.tnpu.edu.ua*

ФІЛОСОФІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ПРОСТОРУ

Філософське осмислення ігрової діяльності є важливим чинником у визначенні причинно-наслідкових зв'язків у дослідження комп'ютеризованого освітнього простору та активного впровадження цифрових технологій у процес професійної підготовки майбутніх учителів. Дослідження гри як наукового феномену в контексті розвитку філософської думки різних епох дає підстави до ґрунтовного вивчення та впровадження елементів ігрових технологій у різні сфери життя, зокрема й в освітню.

Філософські роздуми щодо гри викладали у своїх працях мислителі античності, перші спроби філософського аналізу гри у працях Геракліта з Ефеса та Піфагора, ігрову діяльність як прояв філософської проблеми описували у своїх трактатах Сократ, Платон та Аристотель. Однак вони не виділяли гру як окремий філософський напрям, а розглядали її в контексті вивчення людології [1]. Давньогрецькі філософи намагалися використати гру, щоб пояснити особливості будови космосу, теорій буття та частин всесвіту.

Так Платон особливого значення надавав дослідження простору ігрової діяльності, поєднував ігрове сприйняття речей з вихованням,